

אוניברסיטת חיפה *הפקולטה למדעי הרוח *החוג לשפה וספרות ערבית

*جامعة حيفا *كلية الآداب *قسم اللغة العربية وآدابها

בחינת כניסה לבוגרי בתי ספר עבריים (ב"א, מ"א, השלמות למ"א)

מועד הבחינה: 14.8.2013

משך הבחינה: שעה ו-40 דקות

חומר עזר: מילון עברי-ערבי, ערבי-עברי

חלק א

קרא / קראי את הקטע הבא וענה /עני על השאלות שלאחריו

תقي الدين أبو العباس أحمد بن عبد الحليم بن عبد السلام بن عبد الله بن أبي القاسم بن محمد ابن تيمية الحراني الحنبلي الدمشقي. شيخ الإسلام في زمانه وأبرز علمائه، فقيه أصولي ومفتي الدين الحنيف وصاحب الآثار الكبرى في علوم الدين والفكر الإسلامي. ولد بحرّان بتركيا، ورحل إلى دمشق مع أسرته هرباً من غزو التتار. وتلقى العلم على والده وعلى مشايخ دمشق وظهرت عليه علامات النجابة منذ نعومة أظفاره، فكان قوي الذاكرة سريع الحفظ.

كان من أشد مفكري الإسلام نقداً للفلسفة وعلم الكلام، ودعا إلى وضع العقل بعد النقل وليس قبله. وقد صنّف كتاباً ضخماً تعارض العقل والنقل أو موافقة صحيح المنقول لصريح المعقول رد فيه على شطحات الفلاسفة، وفند فيه دعاوى أهل الفرق الضالة حسب رأيه واجتهاده، ودافع فيه عن المنطق الفطري، وهو المنطق السليم، منطق القرآن الكريم. وفي كتابه الرد على المنطقيين حمل على دعوى أتباع أرسطو من المنطقيين الذين ذهبوا إلى أن المفاهيم التي ليست بديهية لا تدرك إلا بالحد (الدليل)

בחה أنها لما كانت غير بديهية كان لا بد لها من دليل. وانتقد كذلك نظريات البرهان عند أرسطو باعتبار أن البرهان يتناول الكليات الذهنية، في حين أن الكائنات موجودات جزئية، ولذلك فالبرهان لا يؤدي إلى معرفة إيجابيته بالكائنات بشكل عام وبالله بشكل خاص.

كان ابن تيمية صالحاً مصلحاً، داعياً إلى الإصلاح والعودة إلى القرآن والسنة، وكان ذا باع طويل في اللغة العربية وعلومها، وفي مختلف العلوم. خالف بعض الأئمة والعلماء بعض آراء ابن تيمية وفتاويه وردوا عليه. ومن هؤلاء العلماء: صفي الدين الهندي وتقي الدين السبكي وشمس الدين الذهبي وابن حجر العسقلاني والعز بن جماعة وغيرهم.

השאלות

בחר / בחרי 2 שאלות מתוך 4:

1. תרגם / תרגמי לעברית את המשפטים הבאים ונקד אותם ניקוד סופי מלא:

وقد صنف كتاباً ضخماً تعارض العقل والنقل أو موافقة صحيح المنقول لصريح المعقول رد فيه على شطحات الفلاسفة، وفند فيه دعاوى أهل الفرق الضالة حسب رأيه واجتهاده.
2. ענה/עני בעברית על השאלה הבאה:

מדוע מוזכר אריסו בטקסט?
3. ענה / עני בערבית על השאלה הבאה (ציטוט מתוך הקטע לא יחשב תשובה. יש לענות בקצרה, לא יותר משלושה משפטים).

من هو ابن تيمية؟

4. ما هو موقف ابن حجر العسقلاني تجاه ابن تيمية؟

חלק ב

לפניך 3 שאלות. בחר / בחרי בשתי שאלות ובצע / בצעי בהתאם להוראות

בכל משפט.

1. יש לקרוא את המשפט הבא:

كان من أشد مفكري الإسلام نقداً للفلسفة وعلم الكلام.

א. תרגם/תרגמי לעברית את המשפט

ב. ציין/צייני את שם התופעה במילה המודגשת בקו.

ג. נקד / נקדי ניקוד פנימי וסופי מלא את המשפט החדש.

2. יש לקרוא את המשפט הבא:

ورحل الرجل إلى دمشق مع أسرته هرباً من غزو التتار.

א. כתוב / כתבי את המילה המודגשת בקו בצורת רבים ושנה / שני את המשפט

בהתאם.

ב. נקד / נקדי את המשפט החדש ניקוד פנימי וסופי מלא.

3. יש לקרוא את המשפט הבא:

وفي كتابه تطرّق إلى المنطقيين الذين ذهبوا إلى أن المفاهيم التي ليست بديهية

لاتدرك إلا بالحد (الدليل) بحجة أنها لما كانت غير بديهية كان لا بد لها من الدليل.

- א. נקד / נקדי את המשפט הבא ניקוד פנימי וסופי מלא.
 ב. תרגם / תרגמי אותו לעברית.
 ג. ציין / צייני את שם התופעה התחבירית במילים המודגשות בקו.

חלק ג

1. נתח / נתחי את הפעלים הבאים (בחר / בחרי 4 מתוך 5)

פועל	שורש	בניין	זמן (עבר, עתיד, ציווי, בינוני פועל ופעול, סביל, עתיד מנצוב ומג'זום)	גוף (בניתוח של פעלים בצורת הזוגי יש לציין זאת)
דוגמא: مُقِيمَانِ	قوم	4	בינוני פועל	זוגי
1. يُمْضِ				
2. يُوفِدُونَ				
3. تَخَيَّبُ				
4. تَأَلِّفُ				
5. دَابَّاتٌ				

2. בנה/בני את הפועל המבוקש (בחר / בחרי 4 מתוך 6)

שורש	בניין	זמן	גוף	פועל
דוגמא: صلو	2	עתיד מג'זום	נוכחת	تُصَلِّ
1. زيد	6	עתיד מנצוב	היא	
2. كيب	7	בינוני פעול	רבות	
3. برأ	2	עבר סביל	הם	
4. برز	5	ציווי	נוכחת	
5. وزن	8	מקור		
6. ندي	3	עתיד	אתה	

מועמדים למ"א ולהשלמות מ"א חייבים להבחין גם בחלק הנוסף בהבנת

הנקרא באנגלית

בהצלחה

نتمنى لكم النجاح!

